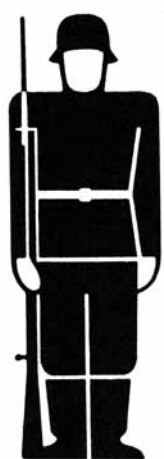

DICTATUURKRANT

Wat is nou eigenlijk een **dictatuur**? Als je deze vraag aan drie deskundigen stelt, krijg je waarschijnlijk drie verschillende antwoorden. Dat komt omdat ze allemaal de nadruk leggen op bepaalde kenmerken van dictaturen. Om het niet al te ingewikkeld te maken, gaan we even te rade bij het begrip **democratie**. In een **democratie** bestaan vrije, eerlijke en geheime verkiezingen. In een **dictatuur** is degene die het land bestuurt meestal niet via vrije en eerlijke verkiezingen aan de macht gekomen. Soms wel, maar dan heeft hij de **democratie** heel snel afgeschaft. In veel gevallen is de **dictatuur** tot stand gekomen na het gebruik van geweld. En als je eenmaal aan de macht bent, probeer je deze ook te behouden. Als een **dictator** toch aftreedt, overlijdt of wordt afgezet, dan wil dat nog niet zeggen dat de **dictatuur** zelf ook verdwijnt. Er is dan vaak weer een ander die zijn plaats inneemt. Maar er zijn ook genoeg voorbeelden waarin een **dictatuur** plaatsmaakt voor **democratie**.

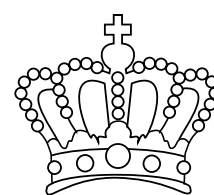
Militaire dictaturen

In militaire dictaturen is de macht in handen van een groep officieren uit het leger. De leider is een militair, maar ook de belangrijkste personen om hem heen zijn militairen. Hij moet altijd rekening met hen houden. De militairen bepalen wat er in het land gebeurt. Bijna alle militaire dictaturen beginnen met een staatsgreep. Officieren grijpen de macht omdat ze vinden dat het leger bijvoorbeeld niet genoeg geld krijgt of dat er te weinig rekening wordt gehouden met hun belangen. Militaire dictaturen kwamen na de Tweede Wereldoorlog vooral in Zuid-Amerika voor in landen zoals Chili en Argentinië. Tegenwoordig zijn deze landen democratisch.

Soorten dictaturen

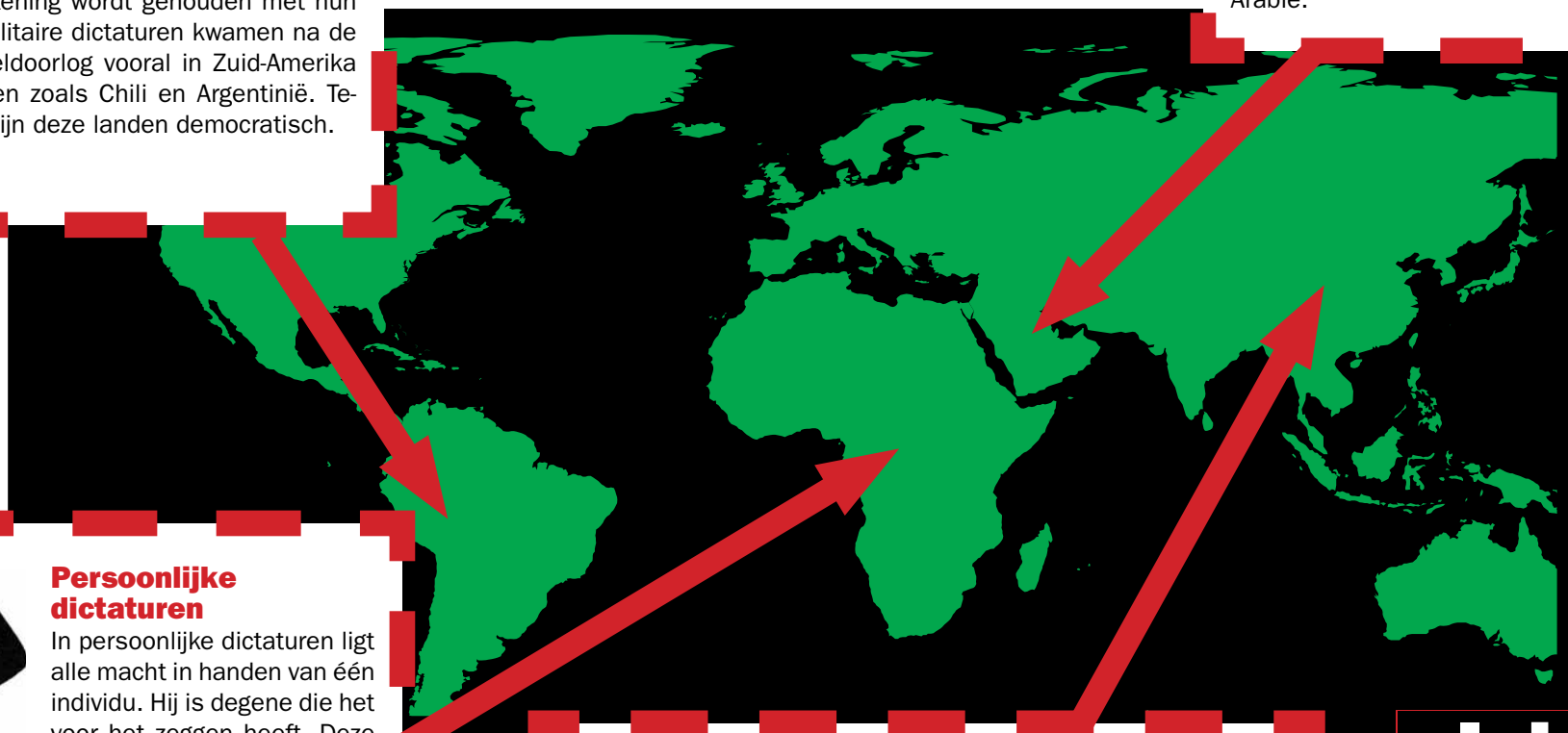
Je kunt dictaturen indelen in vier soorten.

Militaire dictaturen, eenpartijstaten,
persoonlijke dictaturen
en koninklijke dictaturen.

Koninklijke dictaturen

Koninklijke dictaturen zijn dictaturen waarin een koning alle macht heeft en deze macht heeft geërfd van zijn voorganger. Dat is anders dan in Nederland, waar er een constitutionele monarchie is waarin de macht van de koning wordt beperkt door de Grondwet. Koninklijke dictaturen vinden we vooral in het Midden-Oosten. In sommige van deze erfelijke dictaturen is de koning alleenheerser, in andere landen wordt zijn macht beperkt door andere leden van de koninklijke familie. Dat laatste is bijvoorbeeld het geval in Saoedi-Arabië.

Persoonlijke dictaturen

In persoonlijke dictaturen ligt alle macht in handen van één individu. Hij is degene die het voor het zeggen heeft. Deze persoon kan best een militair of de leider van een politieke partij zijn, maar de dictator wordt in zijn macht op geen enkele manier beperkt door het leger of een partij. De dictators wil is wet. Maar ook een alleenheerser heeft een groep vertrouwelingen nodig om zijn beleid uit te voeren.

Die groep bestaat meestal uit vrienden of familieleden van de dictator. Persoonlijke dictaturen ontstaan vaak in landen waar de staat, het leger en politieke partijen erg zwak zijn. Deze vorm van dictaturen kwamen we vooral tegen in Afrika ten zuiden van de Sahara. Berucht zijn onder anderen Jean-Bédél Bokassa in de Centraal Afrikaanse Republiek en Idi Amin in Oeganda.

Eenpartijstaten

Eenpartijstaten zijn staten waarin slechts één partij het voor het zeggen heeft. De partij is goed georganiseerd en heeft erg veel invloed op de manier waarop het land wordt geregeerd. De bevolking wordt voortdurend opgeroepen om de partij te steunen. De leider van de partij heeft de meeste macht, maar hij moet ook rekening houden met de meningen van andere belangrijke personen in de top van de partij. In veel eenpartijstaten wordt sterk de nadruk gelegd op een ideologie (een samenhangend geheel van ideeën over de samenleving). Het communisme is zo'n ideologie. Eenpartijstaten zijn vaak ontstaan na een bevrijdingsoorlog, een revolutie of een oorlog. Een bekend voorbeeld van een eenpartijstaat is de Sovjet-Unie. In Europa zijn de eenpartijstaten verdwenen, maar in Azië (nog) niet. Denk maar eens aan China en Vietnam.

Inhoud

• Kenmerken van een dictatuur	2 + 3
• Dictaturen vroeger	4
• Dictaturen nu	5
• Verzet tegen dictatuur	6
• Democratie en dictatuur	7
• Dictatortour	8

Kenmerken van

Schijnverkiezingen

Vaak komt een dictator door een gewelddadige staatsgreep aan de macht. Toch zijn er ook dictaturen waar verkiezingen gehouden worden. Dit wil echter niet zeggen dat deze verkiezingen democratisch zijn. Vrije democratische verkiezingen moeten aan bepaalde eisen voldoen:

1. Iedere volwassene moet kunnen stemmen.
2. Je moet op meerdere partijen kunnen stemmen.
3. Je hoeft niet te vertellen waar je op stemt.
4. Alle deelnemende partijen moeten voldoende toegang tot de media hebben.
5. Er moeten eerlijke regels zijn voor het tellen van de stemmen.

Er zijn veel voorbeelden te vinden van schijnverkiezingen. Een beroemde uitspraak van Stalin illustreert het principe van schijnverkiezingen: 'It's not who votes that count, it's who counts the votes'.

Maar er zijn ook dictators die werkelijk door democratische verkiezingen aan de macht zijn gekomen. Het bekendste voorbeeld is Adolf Hitler. Hij won in 1932 met zijn politieke partij de verkiezingen in Duitsland met 44 procent van de stemmen.

Vragen:

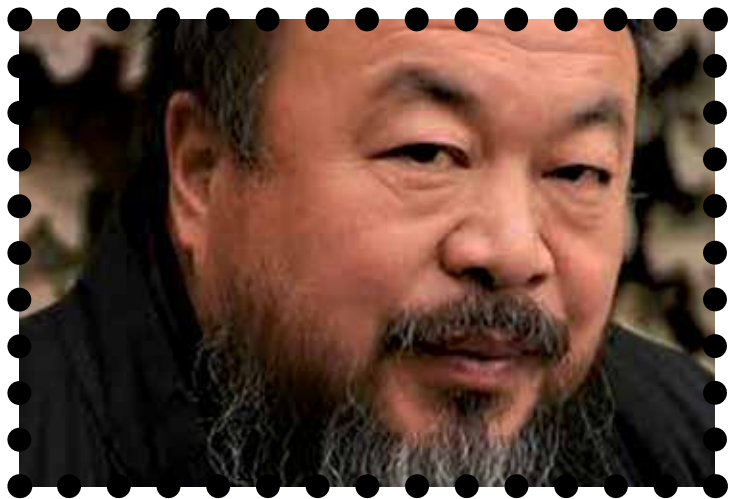
1. Waarom is het zo belangrijk dat je aan niemand hoeft te vertellen waar je op stemt?
2. Hitler kwam in 1932 aan de macht door democratische verkiezingen. Welke gebeurtenis heeft ervoor gezorgd dat de bevolking van Duitsland instemde met het voorstel van Hitler om als alleenheerser over Duitsland te gaan regeren? Zoek het antwoord op internet of in je geschiedenisboek.
3. Leg uit wat Stalin waarschijnlijk bedoelde met zijn uitspraak.

Censuur

Bij democratie hoort persvrijheid: journalisten moeten kunnen schrijven en zeggen wat ze willen. Zo kunnen ze ervoor zorgen dat iedereen weet wat er in de samenleving en in de politiek gebeurt. In een dictatuur bepaalt de regering wat kranten mogen of moeten schrijven. Dit noemt men censuur, de macht van de staat wordt ingezet om bepaalde informatie tegen te houden. In dictaturen kan je er niet op vertrouwen dat het nieuws in de krant of op televisie klopt want alles moet van tevoren goedgekeurd worden door de regering.

Dankzij de opkomst van het internet leek het alsof de persvrijheid in de wereld groter werd. Informatie die in het ene land verboden is kan via een website alsnog worden gelezen. Steeds meer landen passen echter internetcensuur toe. De overheid kan websites ontoegankelijk te maken, bijvoorbeeld via een zwarte lijst van websites of een nationale firewall.

China staat bekend om zijn beperking van de persvrijheid. Websites worden gecontroleerd en soms zelfs geblokkeerd door de overheid. Gebruikers van internet en journalisten die politiek gevoelige onderwerpen bespreken worden bedreigd of gearresteerd. De internetcensuur in China wordt ook wel 'the great firewall' genoemd. Of: de internetversie van de Chinese muur. Een bekend voorbeeld is de Chinese kunstenaar Ai Weiwei. Hij werd in mei 2011 opgepakt omdat hij belasting zou hebben ontdoken. Maar veel mensen zeggen dat de werkelijke reden voor zijn arrestatie is dat hij de Chinese regering corrupt noemt en omdat hij vindt dat er meer vrijheid op internet moet komen. Op 22 juni is hij (voorlopig) vrijgekomen.

DICTATUUR

Verkiezingen

In een dictatuur zijn geen verkiezingen. De dictator bepaalt immers alles zelf, en heeft de mening van de bevolking niet nodig. In sommige dictaturen zijn wel verkiezingen. Maar die zijn dan niet eerlijk. Daardoor kan de bevolking niet écht kiezen.

Meningsuiting

In een dictatuur mag je niet zeggen wat je vindt. Meestal mag je ook niet de straat op om te protesteren tegen de regering. In de meest strenge dictaturen mag je zelfs niet zeggen dat je het niet eens bent met de president. Dictators denken vaak dat hun macht minder wordt als mensen alles mogen zeggen.

Opvolging staatshoofd

In een dictatuur mogen de inwoners van een land niet bepalen wie de baas wordt als het staatshoofd aftreedt. Dat bepaalt het staatshoofd zelf. Soms is dat zijn zoon, zoals in Noord-Korea. Vaak is het iemand die de dictator vertrouwt en die dezelfde denkbeelden heeft.

Wie heeft de macht?

In een dictatuur hebben maar heel weinig mensen iets te zeggen. Soms ligt alle macht bij één persoon: de dictator. Vaak heeft de dictator een groep mensen om zich heen die het altijd met hem eens zijn, en dezelfde mening hebben.

Scheiding der machten

In een dictatuur is geen scheiding der machten. Dat betekent dat je geen rechtszaak kunt beginnen tegen de overheid als je het ergens niet mee eens bent.

Big brother is watching you

In een dictatuur moet je altijd op je hoede zijn. Je moet uitkijken met wat je zegt en doet. Want een dictator vertrouwt zijn burgers niet. Hij bespioneert zijn eigen bevolking. Hij probeert angst te zaaien. Dat gaat in de ene soort dictatuur wat beter dan in de andere. Neem nou eens de voormalige Duitse Democratische Republiek (DDR). Het land bestaat inmiddels niet meer, omdat het in 1990 samenging met de Bondsrepubliek Duitsland. De DDR was een communistische dictatuur, een eenpartijstaat. Er bestonden wel andere partijen, maar die hadden niets te vertellen. In de DDR - en in andere communistische staten - werd de gehele bevolking in de gaten gehouden door een veiligheidsdienst. Dat ging heel ver. In de DDR gebeurde dat door het ministerie voor Staatsveiligheid, kortweg Stasi genoemd. Overal konden medewerkers van de Stasi opduiken.

De Stasi gebruikte niet alleen mensen om alles te weten te komen, maar ook afliuisterapparatuur. Bijvoorbeeld in de tuit van een gieter, die in een willekeurige tuin gesprekken van voorbijgangers moest opvangen. Of in een bijbel, die op bepaalde plekken in een kerk werd neergelegd. In Berlijn hebben ze nu een museum waar je al dit soort voorwerpen en het kantoor van de toenmalige minister voor Staatsveiligheid kunt bekijken.

Vragen:

1. Tegenwoordig staat er veel persoonlijke informatie op sociale media. Wat mag de overheid van jou weten?
2. Hoe ver mag de overheid in een democratie gaan om criminelen op te sporen?

een DICTATUUR

DEMOCRATIE

In een democratie zijn regelmatig verkiezingen. Bij die verkiezingen moet elke volwassene kunnen stemmen. Je hoeft ook aan niemand te vertellen wat je hebt gestemd: de verkiezingen zijn 'geheim'. Doordat er regelmatig verkiezingen zijn, moet de regering rekening houden met de mening van het volk.

Verkiezingen

In een democratie is er vrijheid van meningsuiting. Dat betekent dat je mag zeggen wat je vindt. In een democratie vinden mensen het belangrijk dat je kunt zeggen en schrijven wat je wilt zonder dat je daarvoor opgepakt kunt worden.

Meningsuiting

In een democratie worden meestal verkiezingen gehouden om te bepalen wie het staatshoofd wordt.

Opvolging staatshoofd

In een democratie ligt de meeste macht bij het parlement. Het parlement controleert de regering. Het parlement wordt weer gekozen door de inwoners.

Wie heeft de macht?

In een democratie moet er een scheiding der machten zijn. Dat betekent dat de mensen die de wetten maken niet dezelfde mensen zijn die controleren of jij je er wel aan houdt. Alleen op die manier zijn burgers beschermd tegen de overheid.

Scheiding der machten

Oneerlijk proces

In een democratische rechtsstaat zijn veel regels om te voorkomen dat iemand onterecht in de gevangenis terecht komt. In Nederland is het volgende heel belangrijk:

- Als je de regels maakt in een land, dan mag je niet controleren of burgers zich wel aan de regels houden. Dit is gescheiden; politici maken de regels en rechters bepalen of je wel of niet schuldig bent aan het overtreden van de regels.
- Je bent onschuldig totdat je schuld is bewezen.
- Een verdachte heeft recht op hulp van een advocaat.
- Wetten gelden niet met terugwerkende kracht.

De meeste dictators trekken zich niets van bovenstaande regels aan. In een dictatuur...

- ... zijn rechters vaak partijdig,
- ... worden verdachten meestal gemarteld,
- ... heb je niet altijd recht op een advocaat,
- ... vervalsen agenten bewijsmateriaal,
- ... en zijn de straffen vaak heel hoog.

Lijfstraffen (bijvoorbeeld stening) zijn nog heel gewoon. Ook 'verdwijnen' er mensen in dictaturen.

Vragen:

1. Vind jij het terecht dat elke verdachte recht heeft op hulp van een advocaat?
2. Waarom denk je dat wetten niet met terugwerkende kracht gelden in ons land? Kun je een voordeel en een nadeel bedenken van deze regel?

Propaganda

Als een dictator zijn volk wil onderwerpen heeft hij daarvoor twee manieren: propaganda en dwang. Propaganda is voor dictators een middel om het volk te doordringen van hun politieke ideeën.

Propaganda is een soort 'politieke reclame', het heeft als doel de mening van het publiek te beïnvloeden en ervoor te zorgen dat mensen gaan geloven in bepaalde opvattingen of standpunten. Er zijn veel verschillende vormen van propaganda, bijvoorbeeld films, toespraken, liederen, posters en affiches.

Propaganda heeft het meeste effect als het mensen onmiddellijk aanspreekt en moeiteloos kan worden begrepen. Propaganda heeft daarom een aantal kenmerken:

- De boodschap moet inspelen op emotie, niet op het verstand.
- De boodschap moet spreken in zwart-wit termen, er is geen ruimte voor nuance.
- De boodschap moet overkomen en daarvoor mag de werkelijkheid worden verdraaid.
- De boodschap moet herkenbaar zijn, daarom wordt er veel gebruik gemaakt van symbolen, vlaggen, kleuren enz.

Moderne propaganda werd op grote schaal ingezet door Hitler voor en tijdens de Tweede Wereldoorlog, hij had zelfs een eigen propagandaminister. Hij wilde mensen overtuigen van zijn Nationaal Socialistische ideeën. Ook wilde hij ervoor zorgen dat mensen de Joden als vijand gingen zien. Ook Stalin heeft veel gebruik gemaakt van propaganda, hij wilde het volk overtuigen van het communisme. Toch wordt propaganda niet alleen gebruikt door dictators, ook moderne westerse democratieën maken politieke reclame. Een groot verschil is dat er in deze landen wel vrijheid van meningsuiting is, waardoor er kritiek kan worden gegeven en zo een evenwichtig beeld kan worden gevormd.

Vragen:

Bestudeer onderstaande affiches en beantwoord de volgende vragen.

- Wat zie je op het affiche?
Tekst, symbolen, kleuren, afbeelding
- Op welk gevoel wordt ingespeeld? (bijv. angst, liefde, erbij willen horen, wraak, hoop etc.)
- Uit welke tijd en welk land komt dit affiche?
- Wat is de boodschap?

Wie: Jozef Stalin
Bijnaam: Man van staal
Wanneer: Regeerde van 1928 tot 1953
Waar: Sovjet-Unie

Gruwelijke feiten:

1. In 1934 begon Stalin met wat bekend zou worden als de Grote Zuivering. Iedereen die hij ervan verdacht hem te willen tegenwerken werd gevangengenomen en vaak ter dood veroordeeld.
2. In 1939 sloot Stalin een wederzijds niet-aanvalsverdrag met Hitler. Een van de geheime afspraken was dat de Sovjet-Unie Oost-Polen mocht bezetten. Stalin liet alle gevangen genomen Poolse officieren vermoorden.
3. 1941 vielen de Duitsers de Sovjet-Unie binnen. De Tweede Wereldoorlog verliep in het begin rampzalig voor Stalin. Hij kwam echter terug en voerde in het leger een ijzeren discipline in. Het was meewerken of doodgeschoten worden.

Einde: In 1953 overleed Stalin. Ondanks zijn wreedheden ging de bevolking huiltend de straat op en duizenden werden vertrapt in het gedrang bij zijn begrafenis.

Drie jaar later hield zijn opvolger een toespraak waarin hij Stalin beschuldigde van grote fouten en misdaden.

Wie: Adolf Hitler
Bijnaam: der Führer (de leider)
Wanneer: Regeerde van 1933 tot 1945
Waar: Duitsland

1. In januari 1933 kwam Hitler op legale wijze aan de macht. Eenmaal aan de macht, schakelde hij zijn politieke tegenstanders systematisch uit. In de Nacht van de lange messen (1934) werden tegenstanders binnen zijn eigen partij opgepakt en vermoord.

Vroeger

Waar komt het woord 'dictator' vandaan? Het woord dictator ('hij die het voor het zeggen heeft') stamt uit de Romeinse tijd. Als het land zware tijden doormaakte (invasie, burgeroorlog) benoemde de Romeinse Senaat een dictator, voor een periode van zes maanden, die orde op zaken moest stellen.

Julius Caesar was de laatste dictator. Na hem begon het keizerrijk. Caesar leek al erg veel op een moderne dictator, want hij liet zich tot dictator voor het leven benoemen.

Vier beruchte dictators uit het verleden

2. Daarna waren de anderen aan de beurt, de Joden voorop. Volgens Hitler was het Arische ras superieur. Voldeed je niet aan de raskenmerken (blauwe ogen, blond haar), dan was je een 'Untermensch' (minderwaardig mens). In de concentratiekampen en op de slagvelden van Europa zouden uiteindelijk veertig miljoen mensen hun leven verliezen.
3. Ook Nederland werd bezet door Hitler. Ruim 100.000 Nederlandse Joden zijn vermoord.

Einde: Op het eind, toen de geallieerden Duitsland binnenvielen, kwam Hitler tot de conclusie dat het Duitse volk hem 'in de steek had gelaten'. Hij gaf het bevel om alle fabrieken, bruggen en openbare gebouwen op te blazen. Als hij eraan ging, dan iedereen. Maar dit bevel kwam te laat; zijn soldaten luisterden niet meer naar hem. Op 30 april 1945 pleegde hij zelfmoord.

Opdracht:

Ga op internet op zoek naar informatie over de dictators Idi Amin en Augusto Pinochet.

Zorg dat je de volgende gegevens te weten komt:

- Bijnaam van de dictator
- Land waar de dictator over heerste
- Gruwelijke feiten die de dictator op zijn geweten heeft
- Einde van het bewind

Wie: Idi Amin
Bijnaam:
Wanneer: Regeerde van 1971 tot 1979
Waar:

Gruwelijke feiten:

1.
2.
3.

Einde:

Wie: Augusto Pinochet
Bijnaam:
Wanneer: Regeerde van 1973 tot 1990
Waar:

Gruwelijke feiten:

1.
2.
3.

Einde:

'Wreed, gevreesd, geliefd en geroemd' De heerser – Il Principe

In 1513 schreef Niccolo Machiavelli een handleiding voor alleenheersers. Toen Machiavelli dit boek schreef was Italië nog geen eenheid, het bestond uit allerlei verschillende vorstendommen. Machiavelli hoopte dat door deze handleiding Italië een sterke leider zou krijgen.

De grote vraag die Machiavelli zich stelt is: hoe kan een leider zijn macht behouden en de staat vergroten? De heerser moet volgens Machiavelli niet door geweld aan de macht komen, maar door de gunst van het volk. Machiavelli ziet dat er in een land twee bevolkingsgroepen zijn: de aanzienlijken en het volk. Het grootste probleem is dat de aanzienlijken willen onderdrukken en commanderen en dat het volk niet gecommandeerd en onderdrukt wil worden. Volgens Machiavelli moet de heerser via het volk aan de macht komen. Want de aanzienlijken zijn vooral concurrenten voor de machthebber. Dus: de heerser moet zorgen dat hij gesteund wordt door het volk.

Om de steun van het volk te houden moet de heerser ervoor zorgen dat het volk onmisbaar is. Het volk moet bijvoorbeeld mee kunnen vechten in de strijd tegen andere landen. Daarnaast moeten

er goede wetten en goede wapens zijn. Hulptroepen en huurtroepen zijn nutteloos en gevaarlijk voor een leider want ze zijn onbetrouwbaar. Een heerser is nooit veilig als hij niet beschikt over zijn eigen troepen. Het organiseren van het leger is daarom een van de belangrijkste taken van de heerser. De heerser moet zijn eigen onderdanen bewapenen en niet bang zijn voor zijn volk.

Bijzonder aan de theorie van Machiavelli is dat die niet gebaseerd is op 'hoe het hoort'. Het gaat er niet om zo goed mogelijk te zijn, maar het gaat erom dat je je doel bereikt: het houden van de macht. Alles is gerechtvaardigd om dat doel te bereiken, maar het moet wel in het belang van de staat zijn. Proberen het altijd goed te doen kan een leider alleen maar verzwakken.

Vragen

- Welke rol speelt het volk in de theorie van Machiavelli?
- Noem drie eigenschappen die een leider moet hebben volgens Machiavelli
- Wat is het verschil tussen de alleenheerschappij volgens Machiavelli en de alleenheerschappij van moderne dictators?

Hoe moet Nederland omgaan met landen waar een dictatuur is?

We vroegen om de mening van VVD-politicus Hans van Baalen.

Uw partij is voor vrije handel. We mogen dus handel drijven met dictaturen?

De ervaring leert dat door handel te drijven met dictaturen, de positie van de dictator juist zwakker wordt. De mensen in de dictatuur komen namelijk door handel meer in contact met het buitenland. Je moet natuurlijk geen wapens aan zulke landen leveren. Ook kun je voorwaarden stellen op het gebied van de mensenrechten, voordat je handel gaat drijven.

Moet de Europese Unie zorgen dat andere landen democratischer worden?

Ja. De Europese Unie moet via een fonds projecten steunen die zorgen voor meer democratie in andere landen. Je moet wel goed kijken hoe je het aanpakt. In China moet je op een andere manier zorgen dat er aandacht komt voor mensenrechten dan in Equatoriaal Guinea.

Vindt u dat we desnoods door militair ingrijpen democratie moeten afdwingen in dictaturen?

Ik ben voor militair ingrijpen wanneer dat de belangen van Nederland en de Europese Unie direct dient. Dat was het geval in Afghanistan. Het door de Taliban gesteunde terroristische Al Qaida netwerk kan nu geen aanslagen meer voorbereiden vanuit Afghanistan en uitvoeren in Europa. Het afdwingen van democratie is dan een positief neveneffect. Bij volkerenmoord (genocide) moet de internationale gemeenschap militair ingrijpen. Democratie laat zich meestal niet afdwingen, dat moet uit de bevolking zelf komen en hierbij is militair ingrijpen meestal niet effectief.

Mag er ontwikkelingshulp gaan naar landen die nog niet zo democratisch zijn?

Wordt een land sterker van ontwikkelingshulp? Als dat het geval is, dan mag onder strenge voorwaarden en strenge controle ook aan deze landen hulp gegeven worden.

Vinden alle Europese liberale partijen hetzelfde als u?

Ja. Liberalen vinden mensenrechten belangrijk. Anders dan andere politieke stromingen stellen wij de vrijheid op het gebied van democratie en vrijhandel centraal.

beruchte

van nu

NU

Vier

dictators

Profiel 1: “Van vrijheidsstrijder tot dictator”

Wie: Robert Mugabe (87 jaar)
Land: Zimbabwe
Aan de macht sinds: 1987

Kenmerken:

1. Mugabe begon als vrijheidsstrijder. Hij streed tegen de Britse overheersing in de jaren '60. De oorspronkelijke bevolking moest 'baas in eigen land' worden.
2. In de jaren '80 heeft Mugabe ongeveer 7000 tegenstanders laten vermoorden, omdat hij alleen de macht wilde hebben.
3. In Zimbabwe heeft Mugabe voor veel problemen gezorgd. De levensverwachting is 36 jaar en een derde van de bevolking heeft Zimbabwe verlaten.

Profiel 2: “Dictator tegen wil en dank?”

Wie: Bashar al-Assad (46 jaar)
Land: Syrië
Aan de macht sinds: 2000

Kenmerken:

1. Bij zijn aantreden verwachtten mensen van hem dat hij het land ging hervormen. Hij is deels in het Westen opgeleid, kiest voor gematigder woorden dan zijn vader en hij heeft een mooie en moderne vrouw. Maar vooralsnog blijven de hervormingen uit.
2. El Assad treedt hard op tegen protesten in zijn land sinds de 'Arabische lente' van 2011. De inwoners van Syrië zagen in andere Arabische landen dat het zin heeft om de straat op te gaan en te protesteren. Het Syrische regime slaat echter hard terug en duizenden demonstranten vinden de dood.
3. Buitenlandse journalisten zijn niet welkom en er is geen ruimte om te zeggen wat je denkt. Facebook, Wikipedia en YouTube worden vaak geblokkeerd. Bezoekers van websites worden regelmatig bespioneerd.

Profiel 3: “Het land van de dubbele regenboog”

Wie: Kim Jong-Il (68 jaar)
Land: Noord-Korea
Aan de macht sinds: 1994

Kenmerken:

1. Niet Kim Jong-Il, maar zijn overleden vader is de officiële leider van het land. Noord-Korea wordt officieel nog steeds bestuurd door de “eeuwige President van de Republiek” Kim Il-Sung.
2. Kim Jong-Il en zijn vader worden aanbeden als goden. Op school leren kinderen dat op de dag dat Kim Jong-Il geboren werd een dubbele regenboog aan de hemel verscheen.
3. Noord-Korea is een zeer communistisch en gesloten land. Het land wil onafhankelijk zijn en blijven. Alles wat Noord-Korea heeft, wordt dus ook daar geproduceerd. Mensen hebben weinig vrijheid. Ze mogen het land niet uit.

Profiel 4: “De Cubaanse broers”

Wie: Raúl Castro (80 jaar)
Land: Cuba
Aan de macht sinds: 2008

Kenmerken:

1. In 2008 heeft hij de macht officieel overgenomen van zijn oudere broer Fidel. Beide broers hebben een belangrijke rol gespeeld in de Cubaanse revolutie die in 1959 zorgde voor het aftreden van de toenmalige dictator Batista.
2. Critici in Cuba worden zonder pardon opgepakt en gevangengezet. Ook is het al vijftig jaar lang voor Cubanen verboden om het land uit te reizen.
3. Raúl is moderner dan zijn broer Fidel. Cubanen mogen nu een mobiele telefoon en een internetaansluiting hebben.

Dissidenten

Dissidenten zijn personen of groepen die zich verzetten tegen de dictatuur in hun land. Dit gebeurt meestal zonder gebruik te maken van geweld. Hun protest kan er toe leiden dat een dictatuur van binnenuit omver geworpen wordt, zonder inmenging van andere landen.

Op deze pagina een aantal voorbeelden van bekende dissidenten die zich ieder op hun eigen manier verzet hebben tegen het bewind in hun land.

1968 - Tsjechoslowakije - **Václav Havel** – verzet door theater en publicaties

Tsjechië en Slowakije vormden vroeger samen een land. Het bestuur was communistisch en werd gecontroleerd door de Sovjet-Unie. Václav Havel was een theatermaker en schrijver. Hij uitte in zijn werk vaak kritiek op de politieke situatie. Ook vroeg hij aandacht voor de mensenrechtenschendingen in het land. Van de overheid kreeg hij een publicatieverbod, zijn paspoort werd ingenomen en hij kwam drie keer in de gevangenis terecht. Na zijn vrijlating werd hij actief in de politiek, veel mensen bleken achter hem te staan. In 1990 werd hij de eerste democratisch gekozen president van het land.

1988 – Myanmar – **Aung San Suu Kyi** – verzet met politieke partij

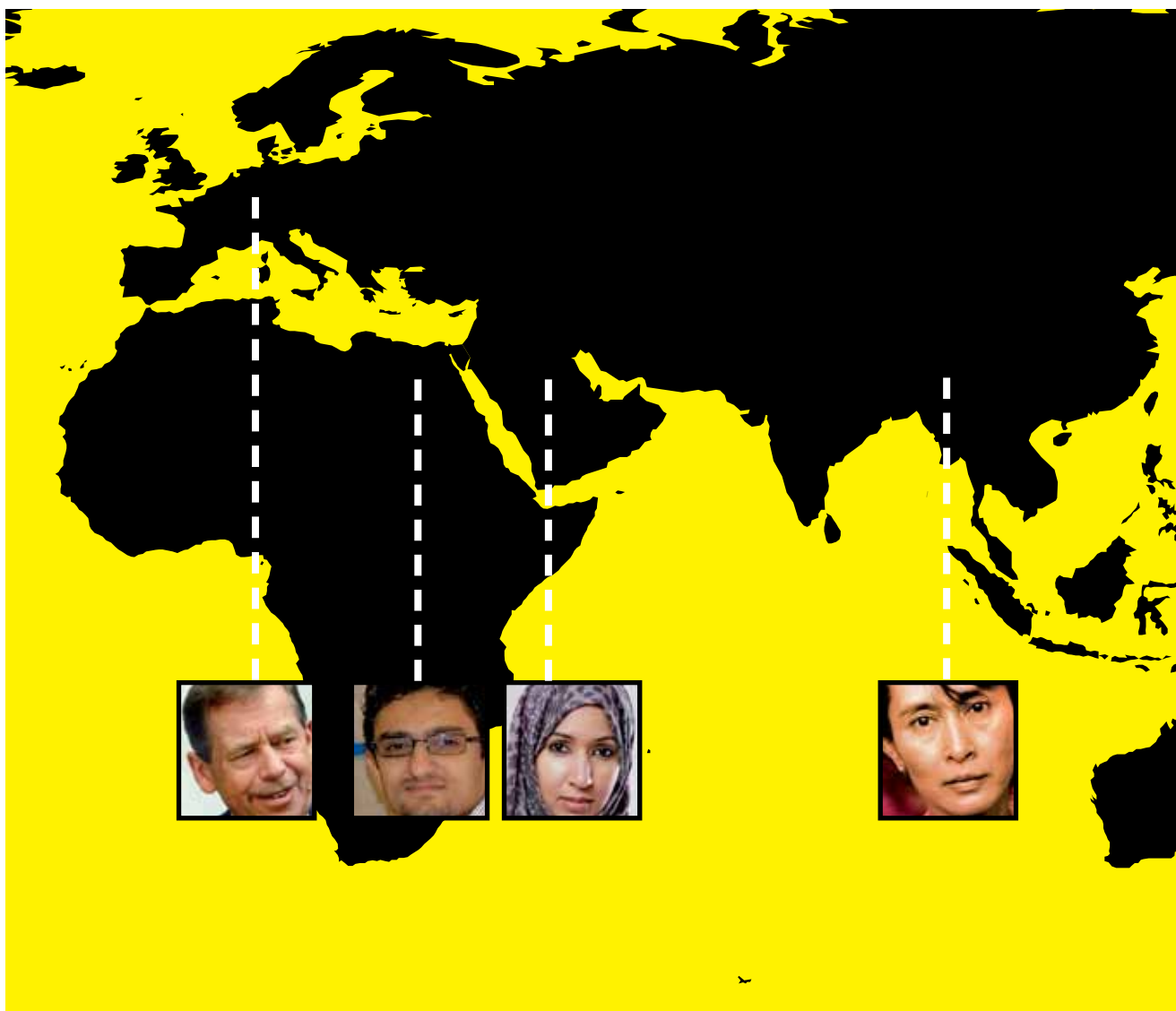
Myanmar is een militaire dictatuur. Aung San Suu Kyi is de leidster van de geweldloze verzetsbeweging voor mensenrechten en democratie in Myanmar. Het optreden van de verzetsbeweging werd door het leger met geweld neergeslagen. Vanwege haar protest is ze meerdere malen veroordeeld tot gevangenisstraf en huisarrest. Met haar politieke partij won ze in 1990 de verkiezingen met 82 procent van de stemmen. Maar omdat ze nog steeds veroordeeld was werd de uitslag niet erkend door de regering. In 2010 werd ze onverwacht vrijgelaten. In Myanmar staat ze symbool voor het verzet tegen de militaire overheersing.

2011 – Egypte – **Wael Ghonim** – verzet via facebook

Weinigen zullen de naam van Wael Ghonim kennen. Hij is de marketing-directeur van Google voor het Midden-Oosten. Hij beheerde de Facebookpagina waarin werd opgeroepen tot protest tegen het dictatoriale regime van president Mubarak in Egypte. Veel jongeren die hun informatie over de protesten haalden van internet en Twitter, gingen de straat op om te protesteren tegen Mubarak. Uiteindelijk trad Mubarak na deze 'witte revolutie' terug. Zijn taken zijn overgedragen aan het leger dat een overgangsregering vormt.

2011 – Saoedi-Arabië - **Manal Al-Sharif** – Verzet door actie

Saoedi-Arabië is het enige land ter wereld waarin het verboden is voor vrouwen om auto te rijden. Op 22 mei riep de 33-jarige vrouw Manal Al Sharif via een Youtube filmpje vrouwen in het land op om te gaan rijden. Manal werd gearresteerd om het verzet de kop in te drukken. Maar haar actie heeft een vervolg gekregen. Eind juni 2011 begonnen Saoedische vrouwen de actie women2drive, via Facebook werd de actie wereldwijd bekend.

Singapore, de vriendelijke dictatuur

De republiek Singapore is niet veel groter dan Texel. Wel wonen er veel meer mensen, ruim 4,5 miljoen. Singapore is heel rijk, heel schoon, en officieel een democratie.

Sinds de onafhankelijkheid in 1965 is één partij onafgebroken aan de macht. Dit is de People's Action Party. Als je protesteert tegen de regering, kun je je baan kwijtraken. Leden van oppositiepartijen worden geïntimideerd, de media kunnen niet alles publiceren wat ze willen, kortom: het land heeft nogal wat kenmerken van een dictatuur. En het vreemde is: de meerderheid van de bevolking vindt dat prima, zou niets anders willen. Toen Singapore onafhankelijk werd, was het arm. Nu is Singapore één van de rijkste landen ter wereld en mede dankzij deze rijkdom leven alle bevolkingsgroepen vreedzaam naast elkaar. Dit vinden de Singaporezen fijn. In ruil voor deze rijkdom, legt een groot deel van de bevolking zich er (voorlopig) bij neer dat ze niet alles kunnen doen en zeggen wat ze willen. Singapore wordt dan ook wel een vriendelijke dictatuur genoemd.

Niet iedereen in Singapore is blij met de situatie. Er zijn wel tegenstanders, maar protesten worden onderdrukt. Verschillende mensen zitten gevangen vanwege hun afwijkende mening.

Democratie en dictatuur

Voor ons is democratie vaak vanzelfsprekend, we zijn eraan gewend. Mensen die in een dictatuur leven, kunnen heel goed uitleggen wat het voordeel is van een democratie. Er zijn ook landen die ergens tussen een democratie en een dictatuur in zitten. In sommige landen wordt de vrijheid van mensen ingeperkt door de regering. In andere landen wordt de vrijheid ingeperkt door gewapende tegenstanders van de regering.

Een cijfer voor grondrechten

De organisatie Freedom House onderzoekt hoeveel vrijheid er in een land is. De organisatie geeft alle landen een cijfer op een schaal van 1 tot en met 7. Als een land het cijfer 1 krijgt, is het een democratie. Als een land een 7 krijgt, is het een dictatuur. Op www.freedomhouse.org kun je alle cijfers vinden. Freedom House kijkt of de klassieke grondrechten in een land gerespecteerd worden. Deze rechten worden onderverdeeld in burgerrechten en politieke rechten. Het cijfer dat Freedom House geeft, is het gemiddelde van het cijfer voor burgerrechten en het cijfer voor politieke rechten.

Burgerrechten

Bekende burgerrechten zijn de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van vereniging en vergadering. Als mensen deze rechten hebben, kunnen ze hun mening geven, een demonstratie organiseren of een vereniging oprichten. In een rechtsstaat heb je recht op een eerlijk proces en kan de politie niet zomaar je huis binnenvallen om je op te pakken. Ook dat zijn belangrijke burgerrechten.

Politieke rechten

In een democratie moet je invloed kunnen uitoefenen op de politiek. Dat kun je alleen doen als je kiesrecht hebt, dat is een belangrijk politiek recht. Andere politieke rechten zijn het recht om een politieke partij op te richten en het recht om mee te doen aan verkiezingen. Verder moet iedereen evenveel kans hebben op een baan bij de overheid.

Politieke rechten en burgerrechten horen bij elkaar

Landen met het cijfer 1 op het gebied van politieke rechten hebben meestal ook een 1 of een 2 op het gebied van burgerrechten. Zonder burgerrechten, bijvoorbeeld de vrijheid van meningsuiting, is het onmogelijk om politieke rechten, zoals het stemrecht, goed uit te oefenen. Als mensen in de media niet mogen zeggen wat ze van politici vinden, kun je als kiezer nooit weten op wie je moet stemmen.

Stemrecht is dus geen garantie voor democratie. Een land kan alleen democratisch zijn als het tegelijkertijd ook een rechtsstaat is. In een rechtsstaat heeft iedereen burgerrechten. Deze rechten perken de macht van de overheid in, zodat mensen in vrijheid kunnen leven. Op deze pagina vind je beschrijvingen van de politieke en burgerrechten in vier landen.

Nederland

In Nederland kunnen mensen hun volksvertegenwoordigers kiezen. De media zijn vrij en onafhankelijk. Je mag de koningin niet beledigen, maar daar wordt niet vaak iemand voor bestraft. Inwoners van Nederland hebben vrijheid van godsdienst. Moslims hebben de laatste jaren wel te maken met incidenten, zoals de aanslagen op moskeeën na de moord op Theo van Gogh in 2004. Iedereen heeft het recht een vereniging op te richten of een demonstratie te organiseren. Er is vrijheid van meningsuiting. Toch is het moeilijk om openlijk kritiek te uiten op de Islam. Dat merken mensen als Ayaan Hirsi Ali, Geert Wilders, zij worden bedreigd. De rechters in Nederland zijn onafhankelijk. In de Grondwet staat dat discriminatie verboden is.

Cijfer: 1

Indonesië

In 2004 konden de Indonesiërs voor het eerst hun president en het parlement kiezen. Het is wel moeilijk om je kandidaat te stellen voor verkiezingen. Partijen mogen alleen aan de verkiezingen meedoen als ze bewijzen dat ze in het hele land leden hebben. In de wet staat dat je de president niet mag beledigen. De persvrijheid is niet volledig. In 2006 werd een journalist gevangengezet omdat hij een (Deense) cartoon over profeet Mohammed in de krant had gezet. Politie en rechters kun je omkopen. Soldaten en agenten worden vaak niet gestraft als ze mensenrechten schenden.

Cijfer: 2,5

Rusland

Rusland is geen echte democratie. Bij de laatste verkiezingen voor het parlement haalde de regeringspartij tweederde van de stemmen. Er zijn veel regels die het voor oppositiepartijen moeilijk maken om in het parlement te komen. Het parlement heeft nooit kritiek op de regering en keurt alle beslissingen van de regering goed. Hoewel er volgens de grondwet vrijheid van meningsuiting is, drukt de regering kritische geluiden in de media de kop in. Het leger beperkt de toegang van journalisten tot de opstandige republiek Tsjetsjenië. Je mag een vereniging oprichten, maar de regering bepaalt of jouw organisatie erkend wordt. Daarna moet je regelmatig aan de regering rapporteren wat je doet. De rechtspraak lijdt onder corruptie, te weinig geld en slecht personeel. Arrestanten worden door politieagenten en gevangenisbewaarders mishandeld.

Cijfer: 5,5

Cuba

Cuba is geen democratie. De communistische partij is al tientallen jaren aan de macht. Er zijn vele politieke gevangenen. Raúl Castro is sinds de ziekte van zijn broer Fidel Castro leider van Cuba. Er zijn geen vrije verkiezingen. De Cubanen hebben geen vrijheid van meningsuiting. De media worden gecontroleerd door de regering. Internet is zeer beperkt toegankelijk. Er is geen onafhankelijke rechtspraak, verdachten krijgen geen eerlijk proces. Alles wat je zegt, kan via een netwerk van informanten bij de regering terecht komen.

Cijfer: 6,5

(Bron: dit artikel is grotendeels gebaseerd op informatie van www.freedomhouse.org).

Vragen

- A. Noem twee redenen waarom Rusland minder vrij is dan Indonesië.**

B. Noem twee redenen waarom Nederland democratischer is dan Indonesië.
- Welk cijfer (van 1 tot en met 7) denk je dat de volgende landen krijgen van Freedom House?**

 - A. China
 - B. Syrië
 - C. De Verenigde Staten van Amerika
 - D. Marokko
 - E. Chili
 - F. Japan
 - G. Turkije

Dictatuur zoekt Dictator m/v

Profiel van het land

Het land dat u moet gaan leiden is te beschouwen als een verzameling ministaatjes. Iedere etnische groep heeft zijn eigen tradities, gebruiken, religie en taal. De meeste etnische groepen in uw land kennen een hiërarchische structuur. Er is onderling veel rivaliteit. Er zijn grote economische en culturele verschillen. U krijgt niet alleen te maken met interne spanningen, maar ook met een zwakke economie. Uw land is sterk afhankelijk van één product. De infrastructuur is slecht, waardoor deze producten vaak niet bij hun afzetmarkt terechtkomen. Tegelijkertijd zijn uw onderdanen niet gewend om zelf initiatieven te ontplooiën of invloed uit te oefenen.

Functieprofiel

U heeft een goed ontwikkeld politiek gevoel. U bent in staat om in te spelen op de sterke 'clancultuur' in uw land. U heeft snel door hoe machtsverhoudingen in een groep liggen en u zoekt de juiste mensen in uw netwerk. U beschikt over de competentie om verschillende groepen tegen elkaar uit te spelen, het liefst met instemming van beide groepen. U geeft iedereen het gevoel dat zijn of haar belangen het best door u worden behartigd. U kunt theorieën over groepsdynamica en massapsychologie omzetten in praktisch beleid. U kunt bijvoorbeeld binnen twee jaar een gemeenschappelijk vijandbeeld neerzetten dat gedeeld wordt door al uw onderdanen. Daarnaast bent u zeer competitief en doelgericht ingesteld. U bent bereid impopulaire maatregelen te nemen om uw doelen te behalen. U heeft economisch inzicht en ondernemerszin. U weet hoe u een oorlogsindustrie opbouwt en hoe u winsten afroemt.

Profiel kandidaat

- een sterke persoonlijkheid
- geen moeite met liegen
- niet terugdeinzen voor het gebruiken van geweld

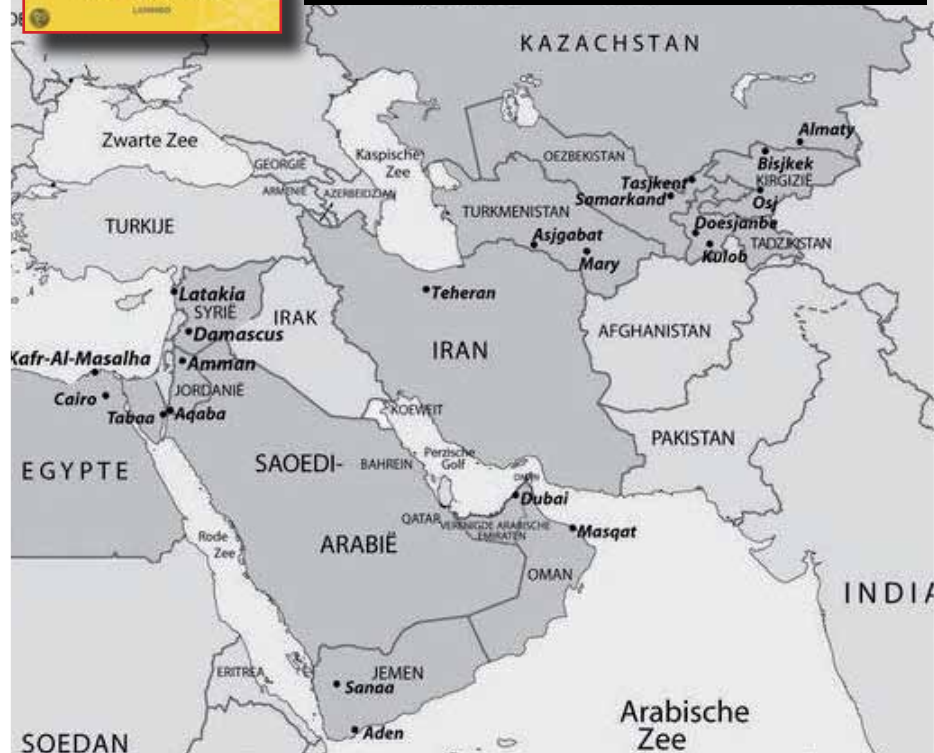
Wat bieden wij u

Het basissalaris is laag, maar u bepaalt uw eigen bonus en u bent vrijgesteld van belasting. U heeft een grote vrijheid in het bepalen van uw eigen pensioenregeling.

De grote dictatortour van Marten Blankesteijn en Irene de Zwaan

Een reis door 12 dictaturen: Egypte, Jordanië, Syrië, Jemen, Dubai, Oman, Iran, Kazachstan, Kirgizië, Tadzjikistan, Oezbekistan, Turkmenistan.

Twee jonge journalisten bezochten twaalf dictaturen in het Midden-Oosten en Centraal-Azië. We interviewden Marten Blankesteijn over zijn ervaringen:

Waarom hebben jullie deze reis gemaakt?

Ik had al veel gereisd voor De Pers en ik had zin om weer eens op pad te gaan. Toen zaten we de wereldbol te bekijken en zagen we landen als Kirgizië en Tadzjikistan. Dat moet wel leuk zijn, dachten we, en daarna zijn we die landen gaan researchen. We kwamen er achter dat al die landen daar in de buurt dictaturen zijn. En toen bedachten we De Grote Dictatortour.

Hoe komt het dat deze landen nog steeds dictaturen zijn?

Omdat dictators heel goed zijn in aan de macht blijven. Typ op YouTube maar eens Uzbekistan torture in, dan zie je wat er gebeurt als je het niet eens bent met de dictator. Uitgetrokken teennagels, ondergedompeld worden in kokend water, dat werk. In sommige dictaturen is de bevolking ook best tevreden over de dictator, omdat hij bepaalt wat er in de kranten komt. Als jij elke dag in de krant leest dat Mark Rutte fantastisch is en dat alles wat hij doet geniaal is, dan ga je dat vanzelf geloven.

Worden deze landen steeds democratischer of niet?

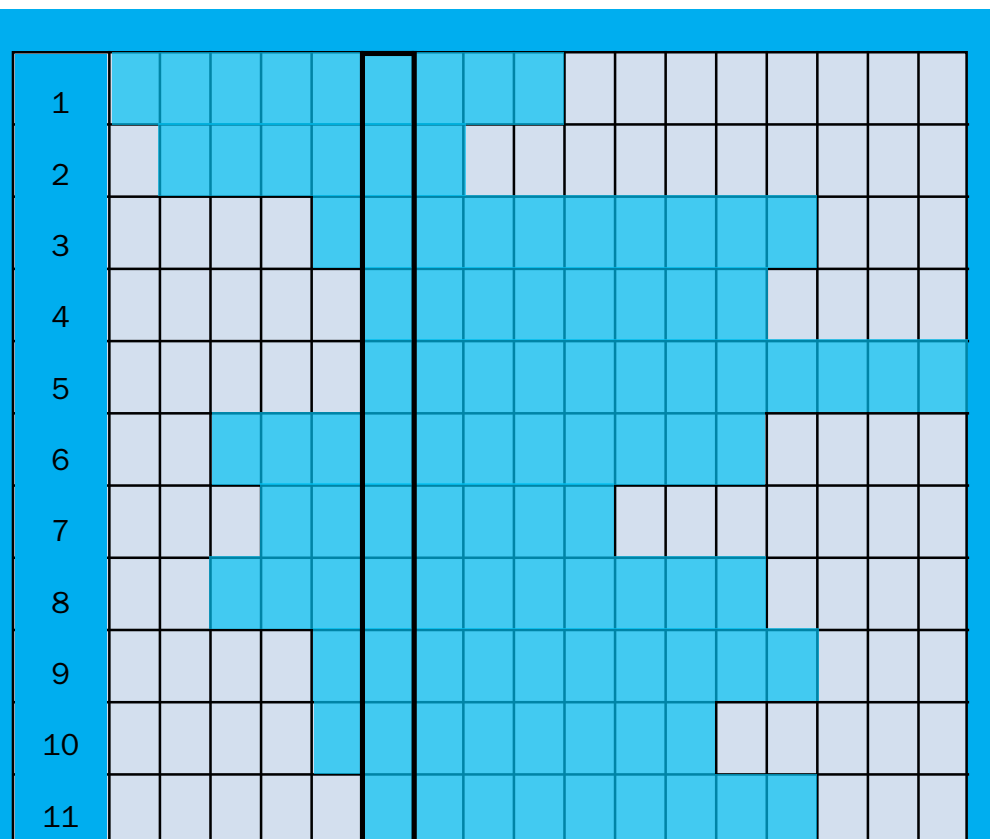
Niet echt. In een paar landen, zoals Egypte en Tunesië, is nu een soort van revolutie geweest, maar we moeten nog afwachten wat daar precies van terecht komt. De president is wel weg, maar het leger heeft nog steeds alle macht, en die hebben natuurlijk niet zoveel zin om die macht weg te geven. In Kirgizië was er ook een keer iemand die zei: laten we de president weggagen, dan word ik president en maak ik het land democratisch. En toen de revolutie klaar was, werd hij inderdaad president en het eerste wat hij deed was zichzelf meer macht geven.

Wat was de ergste dictatuur?

De dictator van Turkmenistan - hij is helaas dood - was knettergek. Hij heeft het hele land volgebouwd met gouden standbeelden van zichzelf, hij heeft een boek geschreven dat elke Turkmeen moet lezen (als je het drie keer leest ga je volgens hem naar de hemel) en hij heeft de hele hoofdstad laten slopen om er gebouwen van marmer voor terug te zetten. Want hij vindt marmer zo mooi.

Heeft een dictatuur ook positieve kanten?

Zeker. Een heel slimme man in Dubai zei bijvoorbeeld: "Bij jullie in Europa duurt het altijd verschrikkelijk lang voordat er iets gebeurt." Stel dat we een snelweg aan willen leggen, dan is die vaak pas een jaar of twintig later af. In Dubai gaat alles veel en veel sneller. Als de dictator het een goed idee vindt, dan gebeurt het. Meteen.

Kruiswoordpuzzel

1. In dit land zijn de meeste mensen erg tevreden met hun dictatuur.
2. Een beruchte Europese dictator uit de Tweede Wereldoorlog.
3. Films, (les)boeken of posters met reclame voor een persoon of land, waarin een rooskleurig beeld wordt geschetst van de werkelijkheid.
4. In een dictatuur doet de geheime dienst veel aan deze vorm van informatie verzamelen.
5. Dictators sjoemelen vaak met de uitslag van , zodat ze langer kunnen regeren.
6. Kim Jong Il is de hoogste, levende leider van dit land.
7. In een dictatuur mag je niet alles zeggen wat je vindt, er is geen van meningsuiting.
8. Deze Italiaanse filosoof schreef het boek Il Principe over dictators.
9. In Nederland hebben we geen dictatuur maar een
10. Een ander woord voor alleenheerser.
11. Iemand met een afwijkende mening van het regime wordt een genoemd. Vaak worden deze mensen vervolgd of verbannen uit het land.

Welk woord komt er uit de kruiswoordpuzzel?
Wat is de betekenis van dit woord?

Huis voor democratie en rechtsstaat ProDemos

Colofon
Samenstelling en tekst: Bas Banning, Ingrid Faas,
Jan Dirk Gerritsen, Berdien Jager, Harm Ramkema,
Pieter Sturm, Suzanne van de Ven, Willy van Wely
Vormgeving: Addy de Meester
Druk: Dijkman, Diemen

Hofweg 1H
2511 AA Den Haag
T 070-3311777
E info@prodemos.nl
I www.prodemos.nl